

Az EBH iránymutatása a változó javadalmazás tekintetében alkalmazandó névleges diszkontrátáról

Tartalomjegyzék

Az Európai Bankhatóság (EBH) iránymutatása a változó javadalmazás tekintetében alkalmazandó névleges diszkontrátáról	1
Az iránymutatás jogállása	2
Adatszolgáltatási követelmények	2
I. cím – Tárgy és fogalommeghatározások	3
II. cím – A változó javadalmazás diszkontrátájára vonatkozó követelmények	3
1. Diszkontálható változó javadalmazás	3
2. A diszkontráta kiszámításában figyelembe vett elemek	4
3. A diszkontráta kiszámítása	5
4. A diszkontráta alkalmazása	6
5. Dokumentáció és átláthatóság	7
6. A diszkontráta felügyeleti felülvizsgálata	7
III. cím – Végső rendelkezések és végrehajtás	7
Melléklet – Példák a diszkontráta változó javadalmazásra való alkalmazására	8
1. példa	9
2. példa	12
3. példa	16

Az iránymutatás jogállása

Az e dokumentumban szereplő iránymutatást az EBH az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i 1093/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: EBH-rendelet) 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint az illetékes hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásnak.

Az iránymutatás rögzíti az EBH álláspontját azzal kapcsolatban, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az EBH ezért elvárja, hogy minden pénzügyi intézmény és illetékes hatóság betartsa a neki címzett iránymutatásokat. Az iránymutatások hatálya alá tartozó, illetékes hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásnak, hogy megfelelően beépítik azt saját felügyeleti gyakorlataikba (pl. saját jogi kereteik vagy felügyeleti folyamataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, ahol az iránymutatás elsősorban intézményekre vonatkozik.

Adatszolgáltatási követelmények

Az EBH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes illetékes hatóságok 2014. május 27-ig kötelesek értesíteni a Hatóságot arról, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni ennek az iránymutatásnak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell a Hatóságot a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, a Hatóság úgy tekinti, hogy a szóban forgó illetékes hatóság nem felel meg az iránymutatásnak. Az értesítéseket „EBA/GL/2014/01” hivatkozással az V. fejezetben szereplő formanyomtatványon kell megküldeni a compliance@eba.europa.eu címre. Az értesítéseket olyan személyek nyújthatják be, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek arra nézve, hogy illetékes hatóságuk nevében nyilatkozzanak annak megfeleléséről.

Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBH honlapján.

I. cím – Tárgy és fogalommeghatározások

1. A 2013/36/EU irányelv¹ 94. cikke (1) bekezdésének g) pontja előírja az intézmények számára, hogy az intézmény kockázati profiljára szakmai tevékenységük révén jelentős hatással bíró munkavállalók kategóriái (jelentősként azonosított munkavállalók²) tekintetében megfelelő arányt állapítsanak meg a teljes javadalmazás rögzített és változó összetevője között. A teljes javadalmazás változó és rögzített része közötti maximális arányt 100%-ra korlátozták. A tagállamok megengedhetik ezen arány legfeljebb 200%-ra történő emelését.
2. Ez az iránymutatás a 2013/36/EU irányelv 94. cikke (1) bekezdése g) pontjának iii. alpontjában említett diszkontráta kiszámítását és alkalmazását határozza meg. A tagállamok engedélyezhetik, hogy az intézmények a javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arány kiszámítása céljából a javadalmazás változó összetevője teljes összegének legfeljebb 25%-ára alkalmazzák a diszkontrátát, feltéve, hogy azt legalább öt éves időtartamra nyújtott instrumentumokban fizetik ki.
3. Az iránymutatás azokra az intézményekre alkalmazandó, amelyek a javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arány kiszámítása céljából élnek a diszkontráta alkalmazásának lehetőségével, valamint azon tagállamok illetékes hatóságaira, amelyek bevezették a diszkontráta alkalmazásának lehetőségét.
4. Ezen iránymutatás alkalmazásában a diszkontráta az az érték, amellyel a megállapított változó javadalmazás névleges összegét – amelyre a munkavállaló a jövőben válik jogosulttá – megszorozzák, hogy megkapják annak diszkontált értékét. Ezt követően ezt a diszkontált értéket használják fel a jelentősként azonosított munkavállalók esetében a teljes javadalmazás rögzített és változó összetevője közötti arány kiszámítására.

II. cím – A változó javadalmazás diszkontrátájára vonatkozó követelmények

1. Diszkontálható változó javadalmazás

5. Az intézmények a teljes változó javadalmazás legfeljebb 25%-át – vagy a tagállam által előírt alacsonyabb százalékarányát – diszkontálhatják; a teljes változó javadalmazást a változó javadalmazás valamennyi összetevőjének összegeként számítják ki a diszkontráta alkalmazása előtt. Csak az a változó javadalmazás diszkontálható, amelyet legalább öt éves időtartamra halasztva nyújtanak, és amelyet olyan tulajdonviszonyt vagy hitelviszonyt

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

² A munkavállalókat az intézmény kockázati profiljára szakmai tevékenységük révén jelentős hatással bíró munkavállalók azonosítására vonatkozó kritériumokról szóló szabályozástechnikai standardok alkalmazása révén kell azonosítani.

megtettesítő instrumentumokban vagy ilyenfajta instrumentumokhoz kötött eszközökben fizetnek ki, amelyek a 2013/36/EU irányelv 94. cikke (1) bekezdése l) pontjával összhangban változó javadalmazás céljára elfogadhatók. Ez magában foglalja a halasztott változó javadalmazásnak azokat a részeit is, amelyekre a munkavállaló a halasztási időszak alatt válik jogosulttá. A halasztási szabályok alapján fizetendő változó javadalmazás csak az időarányosság figyelembevételével fizethető ki.³

6. A változó javadalmazás diszkontálható összegét a változó javadalmazás teljes névleges összege alapján kell kiszámítani, az EBH javadalmazási politikákról és gyakorlatokról szóló iránymutatásában meghatározottak szerint.

2. A diszkontráta kiszámításában figyelembe vett elemek

7. Mivel a halasztási időszak alatt az instrumentumok tekintetében semmilyen osztalék vagy kamat kifizetést nem szabad teljesíteni a munkavállalók számára, a diszkontrátának a következő három tényezőt kell magában foglalnia: infláció, az államkötvények kamatlába és egy hosszú lejáratú, halasztott instrumentumok használatához kötött ösztönző tényező, az e rész következő bekezdéseiben meghatározottak szerint. A 8–10. bekezdést illetően az intézményeknek javadalmazási politikájuk részeként a következők egyikének használatát kell bevezetniük:
 - a. a legfrissebb hozzáférhető adatok a javadalmazás kiutalásának időpontjában;
 - b. a legfrissebb hozzáférhető adatok abban az időpontban, amikor meghatározzák azt a változó javadalmazást, amely a következő teljesítménymérési időszakra kiutalható lehetne.
8. A valamely tagállamban megállapított javadalmazás tekintetében az intézményeknek az inflációs tényezőt illetően a következők egyikét kell használniuk:
 - a. ha a javadalmazást az azon tagállam által kibocsátott pénznemben kell kifizetni, amelyben a munkavállaló elsősorban munkát végez, az adott tagállam tekintetében az Eurostat által közzétett harmonizált fogyasztóiár-index⁴ átlagos éves változási üteme;
 - b. ha a javadalmazást egy valamely másik tagállam vagy valamely harmadik ország által kibocsátott pénznemben kell kifizetni, a pénznemet kibocsátó ország tekintetében elérhető, a fenti a) pontban említettel egyenértékű hivatalos statisztikai adat vagy az azon tagállamra vonatkozó harmonizált fogyasztóiár-index, amelyben a munkavállaló tevékenységeit túlnyomórészt folytatja;

³ A 2013/36/EU irányelv 94. cikke (1) bekezdésének m) pontja.

⁴ Harmonizált fogyasztóiár-indexek. Az említett ráta a következő hivatkozáson keresztül érhető el: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00118&plugin=1>.

- c. az uniós anyaintézmény tagállamára vonatkozó, a fenti a) vagy b) pont szerinti éves átlagos változási ütem.
9. A harmadik országban megállapított javadalmazás⁵ esetében az intézményeknek az inflációs tényező meghatározása céljából a következőket kell felhasználniuk:
- a. ha a javadalmazást valamely harmadik ország által kibocsátott pénznemben kell kifizetni, a pénznemet kibocsátó ország tekintetében elérhető, a 8. bekezdés a) pontjában említettel egyenértékű hivatalos statisztikai adat vagy az uniós anyaintézmény tagállamára vonatkozó harmonizált fogyasztóiár-index;
 - b. ha a javadalmazást valamely uniós tagállam által kibocsátott pénznemben kell kifizetni, az uniós anyaintézmény tagállamára vonatkozó harmonizált fogyasztóiár-index.
10. Az államkötvények kamatlábát illetően az intézményeknek a következőket kell használniuk:
- a. ha a javadalmazást valamely tagállam által kibocsátott pénznemben kell kifizetni, a hosszú lejáratú államkötvények valamennyi uniós tagállamra vonatkozó, Eurostat által közzétett átlagos hozama⁶;
 - b. ha a javadalmazást egy valamely harmadik ország által kibocsátott valutában fizetik ki a túlnyomórészt az EU-n kívül tartózkodó munkavállalóknak, a pénznemet kibocsátó ország tekintetében rendelkezésre álló egyenértékű hivatalos statisztikai adatok vagy a fenti a) pont szerinti kamatláb.
11. Az ötéves időtartamra halasztva nyújtott instrumentumokban kifizetett, halasztott változó javadalmazás ösztönző tényezőjének 10%-nak kell lennie. A tényezőt a halasztás minden további teljes éve után négy százalékponttal emelni kell.

3. A diszkontráta kiszámítása

12. Az intézményeknek ki kell számítaniuk a változó javadalmazás különböző halasztási és jogosultságszerzési megállapodások hatálya alá tartozó, különféle részei tekintetében alkalmazandó diszkontrátákat, majd megfelelően alkalmazniuk kell a diszkontrátákat. Az intézményeknek a javadalmazási politikájukban dokumentált megfelelő halasztási időszakokat kell alkalmazniuk.
13. Az alkalmazandó diszkontráta egyenlő: egy osztva egynek és a 2. szakaszban meghatározott három tényezőnek az összegével, amelyet a jogosulttá válási időszak

⁵ A „harmadik országok” olyan országok, amelyek nem tagjai az Európai Uniónak.

⁶ A számításhoz a körülbelül 10 éves hátralévő futamidejű uniós államkötvényeket használják fel. A hosszú lejáratú uniós államkötvények kamatlábjaira vonatkozó információk a következő hivatkozáson keresztül érhetők el: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=teimf050&plugin=1>.

éveinek számára emelnek, ahogyan az alábbi képlet mutatja. A jogosulttá válási időszak az az időszak, amelynek elteltével a munkavállaló jogosulttá válik a megállapított változó javadalmazásra. E célból a jogosulttá válási időszakot lefelé kell a következő egész évre kerekíteni. Időarányos jogosulttá válás esetén az intézmények a melléklet 2. példájában leírthoz hasonló jelenérték-képletet is alkalmazhatnak.

Képletek a diszkontráta kiszámításához

$$\text{diszkontráta} = \frac{1}{(1 + i + g + id)^n}$$

- i = a tagállam vagy harmadik ország inflációs rátája
- g = az uniós államkötvények kamatlába, uniós átlag
- id = ösztönző tényező a hosszú távú halasztás alkalmazásához
- n = a jogosulttá válási időszak éveinek száma

A képletek alkalmazásához az ezen iránymutatás mellékletében szereplő 1., 2. és 3. példa szolgál további magyarázattal.

4. A diszkontráta alkalmazása

14. A diszkontrátát valamely munkavállaló -teljes változó javadalmazásának legfeljebb 25%-ára (vagy a tagállam által előírt alacsonyabb százalékarányára) kell alkalmazni, feltéve, hogy azt legalább öt évre halasztva nyújtott instrumentumokban fizetik ki.
15. Az intézményeknek minden egyes munkavállaló tekintetében ki kell számítaniuk a következőket:
 - a. a változó javadalmazás valamennyi megállapított összegének összege, a diszkontráta alkalmazása előtt;
 - b. az a) pont szerinti azon összeg, amelyet instrumentumokban juttatnak, és amelynek kifizetését legalább ötéves időtartamra elhalasztják; és
 - c. a b) pont szerinti azon összegek, amelyek tekintetében különböző diszkontráták alkalmazandók.
16. A diszkontált változó javadalmazás kiszámítása érdekében az alkalmazandó diszkontrátát úgy kell alkalmazni, hogy azt a változó javadalmazás megfelelő részével megszorozzák.
17. A munkavállaló javadalmazásának változó és rögzített összetevője közötti arány kiszámítása céljából a teljes változó javadalmazás a változó javadalmazás összes diszkontált összegének és a nem diszkontált változó javadalmazásnak az összege.

5. Dokumentáció és átláthatóság

18. Az intézményeknek dokumentálniuk kell a diszkontráta kiszámítását és használatát.
19. Az intézményeknek nyilvántartást kell vezetniük az egyes munkavállalóknak juttatott javadalmazás rögzített és változó összetevőjéről, a változó javadalmazás legalább ötéves időszakra halasztva nyújtott instrumentumokban kifizetett részeiről, az alkalmazott diszkontrátáról és a teljes javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arányról.
20. Az intézmények az EBH-rendelet 16. cikkével összhangban kötelesek világos és részletes jelentést készíteni arról, hogy megfelelnek-e ezen iránymutatásnak. Az intézményeknek a diszkontrátákról a javadalmazási politikára vonatkozóan a 2013/36/EU irányelv 96. cikke és az 575/2013/EU rendelet⁷ 450. cikke (1) bekezdésének d) pontja alapján előírt adatszolgáltatással együtt kell információt szolgáltatniuk. Az intézményeknek különösen a következőket kell megadniuk, országonkénti bontásban:
 - a. a diszkontráta használatának mértéke (a diszkontráta legfeljebb a teljes változó javadalmazás 25%-ára vagy a tagállam által előírt alacsonyabb százalékarányra alkalmazható); és
 - b. azoknak a jelentősként azonosított munkavállalóknak a száma, akiknek a változó javadalmazására a diszkontrátát alkalmazták.

6. A diszkontráta felügyeleti felülvizsgálata

21. Amikor az illetékes hatóságok felülvizsgálják valamely intézmény javadalmazási keretrendszerét, felül kell vizsgálniuk a diszkontráta kiszámításának módját és annak a jelentősként azonosított munkavállalók számára juttatott változó javadalmazásra való alkalmazását.

III. cím – Végső rendelkezések és végrehajtás

22. Az iránymutatás [2014. június 1-jétől] alkalmazandó a teljesítmény és a szolgáltatások fejében a 2014-es évtől kezdődően juttatott teljes javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arány kiszámítása céljából.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

Melléklet – Példák a diszkontráta változó javadalmazásra való alkalmazására

A változó javadalmazás diszkontált részének („dvr”) kiszámítása a javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arány kiszámítása céljából:

$$dvr = \frac{vr}{(1 + i + g + id)^n}$$

ahol:

dvr = diszkontált változó javadalmazás;

vr = a diszkontálás alá vont változó javadalmazás (a teljes változó javadalmazás legfeljebb 25%-a, feltéve, hogy azt olyan instrumentumokban nyújtják, amelyek kifizetését legalább öt évre elhalasztják);

i = inflációs ráta százalékban megadva;

g = az uniós államkötvények kamatlába, az uniós átlag százalékban megadva;

id = ösztönző tényező a hosszú távú halasztás alkalmazásához, százalékban megadva;

n = a jogosulttá válási időszak éveinek száma.

A teljes változó javadalmazás a változó javadalmazás diszkontált részének, valamint a változó javadalmazás nem diszkontált részének az összege.

1. példa

E példában tegyük fel, hogy a kérdéses tagállam megengedte az intézményeknek, hogy a teljes változó javadalmazás legfeljebb 25%-ára alkalmazzanak diszkontrátát. Tegyük fel azt is, hogy az intézmény részvényesei nem hagytak jóvá magasabb maximális arányt a 2013/36/EU irányelvben meghatározottnál.

Az intézmény 285 000 EUR teljes javadalmazást kíván juttatni egyik munkatársának, amelyből 135 000 EUR rögzített javadalmazás, 150 000 EUR lehetséges összeg pedig változó javadalmazás lenne. A kérdéses munkatárs jelentősként azonosított munkavállaló, és a 2014-es teljesítménymérési évre juttatott javadalmazásról van szó. A változó és a rögzített javadalmazás aránya a névleges összegek alapján ebben az esetben meghaladná a megengedett 1:1 arányt. Miután azonban alkalmazzák a diszkontrátát a változó javadalmazás olyan instrumentumokban nyújtott részére, amelyeknek a kifizetését legalább ötéves időszakra elhalasztják, az arány összeegyeztethetővé válik a 2013/36/EU irányelv 94. cikke (1) bekezdésének g) pontjával, mint az alábbiakból kiderül.

A változó javadalmazás szerkezete e példában a következő lenne:

- a változó javadalmazásból 20 000 EUR-t olyan instrumentumokban nyújtanának, amelyek kifizetését öt évre elhalasztják;
- 10 000 EUR-t t olyan instrumentumokban nyújtanának, amelyek kifizetését hat évre elhalasztják;
- a teljes változó javadalmazás fennmaradó részét előre kifizetnék, nem instrumentumokban nyújtanák, vagy öt évnél rövidebb időszakra halasztanák el.

A 2013/36/EU irányelv előírja, hogy a változó javadalmazás legalább 40%-át halasztva, legalább 3–5 éves időtartamra elosztva kell nyújtani. Abban az esetben, ha a javadalmazás változó összetevője különösen magas összeget tesz ki, legalább 60%-át halasztva kell kifizetni. A változó javadalmazás legalább 50%-át instrumentumokban kell kifizetni. Mindezek az arányok a munkavállalónak juttatott változó javadalmazás diszkontráta alkalmazása előtti összegeire vonatkoznak.

Ebben a példában nincs szó időarányos jogosulttá válásról. A munkavállaló az instrumentumokban kifizetett 20 000 EUR és 10 000 EUR teljes összegére öt, illetve hat év elteltével válik jogosulttá.

150 000 EUR változó javadalmazásból kiindulva legfeljebb 37 500 EUR összeget lehetett volna diszkontálni (ami a 150 000 EUR teljes változó javadalmazás 25%-át teszi ki), ha azt olyan instrumentumokban nyújtanák, amelyek kifizetését több mint öt évre elhalasztják. E példában azonban csak 30 000 EUR felel meg mindkét feltételnek, és csak ez az összeg diszkontálható.

Inflációs tényező (i)

Tegyük fel, hogy e tagállam esetében az utolsó rendelkezésre álló harmonizált fogyasztóiár-index 2%.

Uniós államkötvények tényezője (g)

Tegyük fel, hogy a hosszú lejáratú uniós államkötvények Eurostat által közzétett, utolsó rendelkezésre álló átlagos kamatlába 2,73%.

A hosszú távú halasztás ösztönző tényezője (id)

A 20 000 EUR esetében, amelynek kifizetését öt évre elhalasztották, az ösztönző tényező 10%.

A 10 000 EUR esetében, amelynek kifizetését hat évre elhalasztották, az ösztönző tényező 14% (10% + minden további teljes évre 4%).

A jogosulttá válási időszak hossza (n)

A 20 000 EUR esetében a jogosulttá válási időszak öt év.

A 10 000 EUR esetében a jogosulttá válási időszak hat év.

A fenti 1. példában a diszkontált változó javadalmazást a következőképpen kell kiszámítani:

20 000 EUR, amelynek kifizetését öt évre elhalasztották:

$$\frac{20\,000}{(1+0,02+0,0273+0,10)^5} = 10\,061,09$$

10 000 EUR, amelynek kifizetését hat évre elhalasztották:

$$\frac{10\,000}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 3\,569,75$$

A diszkontált változó javadalmazás összege = 13 630,84 EUR.

A javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arány kiszámítása céljából a teljes változó javadalmazást és a javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arányt a következőképpen kell kiszámítani:

A változó javadalmazásnak az az összege, amely diszkontálható, mert azt olyan instrumentumokban nyújtják, amelyek kifizetését legalább öt éves időtartamra elhalasztották, 30 000 EUR. Ugyanakkor különböző diszkonttényezőket használtunk, mivel a 20 000 EUR összegre alkalmazott jogosulttá válási időszak öt év, a 10 000 EUR-ra alkalmazott jogosulttá válási időszak viszont hat év. Erre a két összegre a munkavállaló teljes egészében a halasztási időszak végén válik jogosulttá, így a jogosulttá válási időszak megegyezik a halasztási időszakkal. E példában nincs időarányos jogosulttá válás. A változó javadalmazás diszkontált részének teljes összege 13 630,84 EUR-val egyezik meg, amiből adódóan a változó és a rögzített javadalmazás közötti arány kiszámítása céljából a változó javadalmazás teljes összege 133 630,84 EUR (150 000 – 30 000 + 13 630,84). A teljes javadalmazás változó és rögzített összetevői közötti arány e példában $(133\,630,84/135\,000) * 100 = 98,99\%$.

Összefoglalva, a fent meghatározott feltevések és feltételek mellett az intézmény a változó és a rögzített javadalmazás 1:1 arányán belül odaítélheti a munkavállalónak a 285 000 EUR teljes javadalmazást, amely 135 000 EUR rögzített javadalmazásból és 150 000 EUR változó javadalmazásból tevődik össze.

A 150 000 EUR összegű változó javadalmazásból legalább 40% (60 000 EUR) kifizetését el kell halasztani. Ha ez a joghatóságtól függően különösen magas összegnek minősül, legalább 60% (90 000 EUR) kifizetését el kell halasztani. Mindenesetre legalább 75 000 EUR-t instrumentumokban kell juttatni.

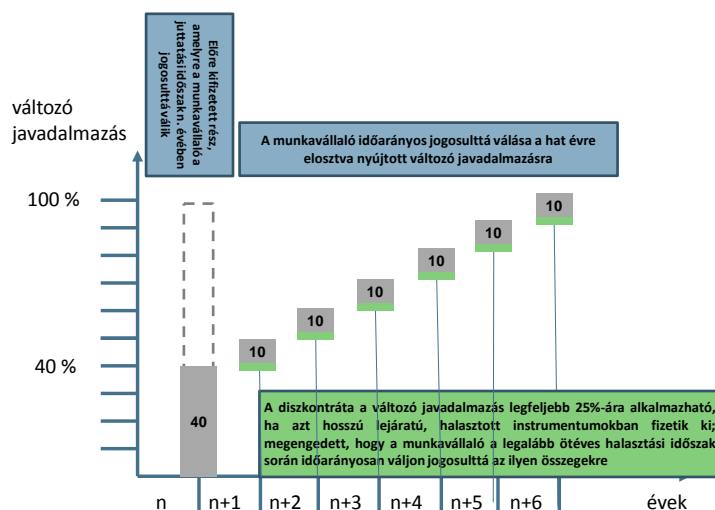
2. példa

Tegyük fel, hogy valamely tagállamban az intézmény egy munkavállalónak (akit az intézmény kockázati profiljára lényeges hatással bíró munkavállalóként azonosítottak), aki 135 000 EUR-t kap rögzített javadalmazásként, 150 000 EUR összeget kíván változó javadalmazásként juttatni. A 2013/36/EU irányelv tagállam általi átültetését (legfeljebb 25%), az 1:1 aránynál magasabb arány részvényesek általi jóváhagyását (nincs) és a teljesítménymérési évet (2014) tekintve az 1. példában szereplőkkel azonos feltevések érvényesek. A változó javadalmazás szerkezete a következőképpen alakul:

- a teljes változó javadalmazás 60%-a, azaz 90 000 EUR kifizetését hat évre elosztanák, és arra a munkavállaló ezen időszak alatt időarányosan válna jogosulttá;
- a fenti, hat évre elosztva nyújtott változó javadalmazásból 37 500 EUR-t instrumentumokban fizetnének ki. Ez azt jelenti, hogy a munkavállaló minden évben 6250 EUR instrumentumokban kifizetett összegre válna jogosulttá.

Ebben a példában időarányos jogosulttá válásról van szó. A diszkontráta a teljes változó javadalmazás legfeljebb 25%-ára alkalmazható, feltéve, hogy azt olyan instrumentumokban nyújtják, amelyek kifizetését legalább öt évre elhalasztják.

1. ábra: Vázlatos áttekintés a halasztási megállapodásokról és a diszkontráta olyan instrumentumokban nyújtott változó javadalmazásra való alkalmazásáról, amelyek kifizetését hat évre elhalasztják, időarányos jogosulttá válás mellett.

A teljes változó javadalmazás 40%-át előre kifizetik; a teljes változó javadalmazás 60%-át hat évre egyenletesen elosztva, halasztva fizetik ki.

Inflációs tényező (i)

Tegyük fel, hogy e tagállam esetében az utolsó rendelkezésre álló harmonizált fogyasztóiár-index 2%.

Uniós államkötvények tényezője (g)

Tegyük fel, hogy a hosszú lejáratú uniós államkötvények Eurostat által közzétett, utolsó rendelkezésre álló átlagos kamatlába 2,73%.

A hosszú távú halasztás ösztönző tényezője (id)

6 éves halasztási időszak esetén az ösztönző tényező $10\% + 4\% = 14\%$.

A jogosulttá válási időszak hossza (n)

A változó javadalmazás azon, 37 500 EUR összegű részére való időarányos jogosulttá válásból következően, amelyet olyan instrumentumokban nyújtanak, amelyek kifizetését hat évre elhalasztják, a munkavállaló minden évben 6250 EUR-ra válik jogosulttá. Ezért a diszkontráta képletében a jogosulttá válási időszak hossza a következő: az első év után esedékessé váló 6250 EUR esetében $n=1$, a két év után esedékessé váló rész esetében $n=2$, a három év elteltével esedékessé váló rész esetében $n=3$, és így tovább $n=6$ -ig.

A fenti 2. példában a diszkontált változó javadalmazást a következőképpen kell kiszámítani:

E példában 37 500 EUR-t, amely a teljes változó javadalmazás 25%-át teszi ki, olyan instrumentumokban nyújtanak, amelyek kifizetését legalább öt évre elhalasztják, és amelyek diszkontálhatók.

A 6 évre elosztva kifizetett, 37 500 EUR összegű és időarányosan esedékessé váló változó javadalmazás diszkontált értéke a következő hat érték összege:

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^1} = 5\,264,04$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^2} = 4\,433,63$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^3} = 3\,734,21$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^4} = 3\,145,13$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^5} = 2\,648,97$$

$$\frac{6\,250}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 2\,231,09$$

A diszkontált változó javadalmazás összege 21 457,07 EUR (5264,04 + 4433,63 + 3734,21 + 3145,13 + 2648,97 + 2231,09).

Időarányos jogosulttá válás esetén a számítás a jelenértékképlet alkalmazásával is elvégezhető:

$$dvr = vrpr * \frac{(r^n - 1)}{r^n * (r - 1)}$$

dvr = diszkontált változó javadalmazás;

vrpr = a változó javadalmazás időarányos összege (a fenti példában 6250 EUR)

r = 1+i+g+id (i= inflációs ráta; g = államkötvények kamatlába, id = a halasztást ösztönző tényező)

n = a halasztási időszak hossza.

A javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arány kiszámítása céljából a teljes változó javadalmazást és a javadalmazás változó és rögzített összetevője közötti arányt a következőképpen kell kiszámítani:

A változó javadalmazásnak az az összege, amely diszkontálható, mert azt olyan instrumentumokban nyújtják, amelyek kifizetését legalább öt éves időtartamra elhalasztották, 37 500 EUR. Különböző diszkonttényezőket (vagy a fenti háttérmagyarázat jelenértékképletét) használtunk azonban, mert erre az összegre a munkavállaló hat évre elosztva, időarányosan válik jogosulttá. A változó javadalmazás diszkontált részének teljes összege 21 457,07 EUR-val egyezik meg, amiből adódóan a változó és a rögzített javadalmazás közötti arány kiszámítása céljából a változó javadalmazás teljes összege 133 957,07 EUR (150 000 – 37 500 +21 457,07). A teljes javadalmazás változó és rögzített összetevői közötti arány e példában (133 957,07/135 000)*100 = 99,23%.

A diszkontráta hatásának összehasonlítása az időarányos jogosulttá válás, illetve az egészére a halasztási időszak elteltével való jogosulttá válás között

Ha a munkavállaló a 37 500 EUR összeg egészére a hatéves halasztás után vált volna jogosulttá (nincs időarányos jogosulttá válás), a teljes változó javadalmazás diszkontált összege 13 386,54 EUR lett volna.

$$\frac{37\,500}{(1+0,02+0,0273+0,14)^6} = 13\,386,54$$

A rögzített és változó javadalmazás aránya (125 886,54/135 000)*100 = 93,25%-kal lenne egyenlő, ami alacsonyabb az időarányos jogosulttá válás esetén adódó értékénél.

3. példa

A következő példa 100 000 EUR összegű rögzített javadalmazásból indul ki, és azt mutatja be, hogyan kell kiszámítani annak a lehetséges maximális változó javadalmazásnak az összegét, amely akkor juttatható, ha a változó javadalmazás 25%-át olyan instrumentumokban nyújtják, amelyek kifizetését öt évre elhalasztják, feltéve, hogy a munkavállaló az összeg egészére a halasztási időszak végén válik jogosulttá. Az 1. példában megadott inflációs rátát és államkötvény-kamatlábát használjuk. A 2013/36/EU irányelv tagállam általi átültetését (25%), az 1:1 aránynál magasabb arány részvényesek általi jóváhagyását (nincs) és a teljesítménymérési évet (2014) tekintve az 1. példában szereplőkkel azonos feltevések érvényesek. Ha a tagállam alacsonyabb arányokat ír elő, a képletet a 0,25% helyébe az alacsonyabb százalékarányt léptetve megfelelően módosítani kell.

E példában a teljes változó javadalmazás, amely kifizethető, a javadalmazás rögzített összetevőjének legfeljebb 100%-a, a diszkontálható maximális változó javadalmazás pedig 25%, feltéve, hogy azt olyan instrumentumokban nyújtják, amelyeknek a kifizetését legalább öt évre elhalasztják.

Így a következő egyenletet állíthatjuk fel:

$$fr = (1 - 0,25) * tvr + \frac{0,25 * tvr}{(1 + i + g + id)^n}$$

fr	= változó javadalmazás
tvr	= teljes változó javadalmazás
i	= inflációs ráta;
g	= az államkötvények kamatlába, uniós átlag;
id	= ösztönző tényező a hosszú távú halasztás alkalmazásához;
n	= a jogosulttá válási időszak hossza.

Az e példában szereplő megfelelő összegeket a fenti egyenlet egyes változóiba behelyettesítve a következőket kapjuk:

$$100\ 000 = 0,75 * tvr + \frac{0,25 * tvr}{(1 + 0,02 + 0,0273 + 0,10)^5}$$

fr = 100 000

i = 2%, inflációs tényező

g = 2,73%, az államkötvények kamatlábára vonatkozó tényező

id = 10%, az ötéves halasztásra vonatkozó tényező,

n = 5, a jogosulttá válási időszak hossza.

A fenti egyenletet tvr-re megoldva a következőt kapjuk:

$$tvr = \frac{100\ 000 * 1,987856}{0,75 * 1,987856 + 0,25} = 114\ 186,10$$

A fenti példában a maximális változó javadalmazás, amely a változó javadalmazás 25%-ának diszkontálása esetén kifizethető, 114 186,10 EUR.